

Avdelning för planering, analys
och uppföljning
Marie Söderström

2019-09-19

Ärendenummer 2019/01810

Dokumentnummer 2019/01810-1

Till Hälso- och sjukvårdsnämnden (2019-01-01 – 2022-12-31)

Till Regionstyrelsen

Till Regionfullmäktige

Förslag till patientavgifter 2020

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Regionstyrelsen att föreslå Regionfullmäktige besluta

1. Att följa högsta nivån på högkostnadsskyddet för öppen vård,
2. Att alla distanskontakter som är ersättningsberättigade ska ha samma patientavgift och avgift för uteblivet besök, som ett motsvarande fysiskt besök,
3. Att införa patientavgift för sjukvårdande behandling vid distriktssköterske-, sjuksköterske- och undersköterskebesök i primärvården,
4. Att införa enhetstaxa på 300 kronor,
5. Att införa avgiftsfri röntgen och klinisk fysiologi,
6. Att höja glasögonbidraget med 300 kronor för barn upp till 8 år,
7. Att slopa halv slutenvårdsavgift,
8. Att ta ut ersättning för kostnaden att sända begärd handling till mottagare,
9. Att höja timtaxan enligt tidigare beslut, med 3,2% för 2020,
10. Att i övrigt fastslå patientavgifterna för 2020 samt att dessa gäller från 1 januari 2020.

Sammanfattning

Inför nästa år föreslås att Region Blekinge följer samma nivå på högkostnadsskyddet för öppen vård som övriga regioner har.

Alla distanskontakter som är ersättningsberättigade ska samma patientavgift som motsvarande fysiskt besök.

Patientavgift för besök i primärvården till distriktssköterska med flera, där besöken idag är avgiftsfria bör införas. Det finns ett beslut om att distanskontakt till dessa yrkesgrupper ska ha en patientavgift på lägst 100 kronor. För att behandla dessa ”besök” lika, oavsett på vilket sätt patientmötet sker, bör patientavgiften inte vara olika.

Införa enhetstaxa på 300 kronor.

Ta bort patientavgift på den medicinska service som idag är avgiftsbelagd, röntgen och klinisk fysiologi.

Höja glasögonbidraget för barn upp till 8 år till samma nivå som gäller för de äldre barnen.

Enbart ha en nivå på slutenvårdsavgiften.

Vid begäran om exempelvis journalkopior som patienten ska betala för, ska även avgift för kostnaden att sända begärda handlingar tas ut.

Timtaxan höjs årligen enligt tidigare beslut.

Bakgrund till förslag 1

Region Blekinge är den enda region som inte räknade upp gränsen för högkostnadsskydd för öppenvård 2019. Övriga regioner höjde från 1 100 kr till 1 150 kr enligt beräkning som bestäms av 17 kap, 6§ Hälso- och sjukvårdslag (2017:30). För att säkerställa jämlika förhållanden för landets patienter bör även Region Blekinge använda sig av principen att följa högsta nivån för högkostnadsskydd för öppenvård samt slutenvård som beräknas utifrån 17 kap, 2§ och 6§ Hälso- och sjukvårdslag (2017:30). 2018 fanns 33 522 frikort i vårt journalsystem. Antaget att alla dessa varit utfärdade i Region Blekinge skulle våra intäkter varit 1,6 mnkr högre förra året.

Högkostnadsskydd för öppen vård 2019	
Region	Högkostnadsskydd
Blekinge	1 100 kr
Dalarna	1 150 kr
Gotland	1 150 kr
Gävleborg	1 150 kr
Halland	1 150 kr
Jämtland Härjedalen	1 150 kr
Jönköping	1 150 kr
Kalmar	1 150 kr

Kronoberg	1 150 kr
Norrbottn	1 150 kr
Skåne	1 150 kr
Stockholm	1 150 kr
Sörmland	1 150 kr
Uppsala	1 150 kr
Värmland	1 150 kr
Västerbotten	1 150 kr
Västernorrland	1 150 kr
Västmanland	1 150 kr
VGR	1 150 kr
Örebro	1 150 kr
Östergötland	1 150 kr

Bakgrund till förslag 2

Sedan tidigare finns ett beslut i Region Blekinge om patientavgift för distanskontakter via videolänk. Patientavgiften ska vara densamma som för ett motsvarande fysiskt besök. Det finns även ett beslut på patientavgift för kvalificerad telefonkontakt. Kvalificerad telefonkontakt motsvarar definitionen på distanskontakt via telefon och kommer både i Region Blekinge och i andra regioner att byta benämning till det eller motsvarande. Då distanskontakter ska ersätta/motsvara ett ordinarie fysiskt besök är det rimligt att patientavgiften i alla typer av godkända distanskontakter är densamma som för ett motsvarande fysiskt besök. Kriterierna för att vara en ersättningsberättigad distanskontakt regleras nationellt och finns i Region Blekinges riktlinjer för distanskontakter. Riktlinjerna bifogas.

Bakgrund till förslag 3

Den nya vårdgarantilagen inom primärvård innebär att fr.o.m. 2019-01-01 ska patienten erbjudas ”medicinsk bedömning” inom tre dagar av legitimerad personal. Den tidigare lagstadgade vårdgarantin till läkare inom sju dagar upphörde därmed. Detta innebär att den medicinska bedömningen ska göras av någon med tillräcklig kompetens (legitimerad personal) för att bedöma patientens tillstånd och behov av hälso- och sjukvård. Med andra ord kommer, förutom läkare, fysioterapeuter, arbetsterapeuter med flera, även sjuksköterskor och distriktssköterskor att genomföra medicinska bedömningar. Undersköterskor utför flera avancerade uppgifter, exempelvis såromläggningar.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) beslutade 2018-03-16 om en rekommendation till landsting och regioner att tillämpa en lägsta nivå för patientavgift på 100 kronor vid digitala vårdkontakter i primärvården. Denna rekommendation godkändes 2019-09-04 av Regionfullmäktige i Region Blekinge. För att vården ska ges på jämlika villkor bör samma avgift tas ut för besöket, oberoende av på vilket sätt vårdpersonalen möter patienten. Eftersom Region Blekinge inte har patientavgift för fysiska besök till sjuksköterska/distriktssköterska/undersköterska i primärvården så behandlar man inte patienterna jämlikt. Endast två andra regioner har avgiftsfri sjukvårdande behandling till dessa yrkesgrupper inom primärvården 2019, varav den ena ser över sina patientavgifter inför 2020.

Bakgrund till förslag 4

Ungefär hälften av landets regioner har infört enhetstaxa. Nivåerna ligger mellan 200-300 kronor. En fördel med enhetstaxa är att det förenklar för patienten samtidigt som det minskar viss administration för personalen. Eftersom det finns ett högkostnadsskydd för öppen hälso- och sjukvård så behöver ingen patient betala mer än högsta nivån, som för närvarande är 1 150 kronor, per 12-månadersperiod. Under 2018 använde 29 315 personer sina frikort vid besök inom vården i Region Blekinge. Det fanns 33 522 frikort utfärdade med start- eller slutdatum under 2018. Baserat på besöksstatistiken för 2018 (ålder 20-84 år, ej asyl, frikortgrundande besök), har 50 846 personer haft 4 besök eller fler under året. Totalt har 95 430 personer haft besök under 2018. Vid enhetstaxa på 300 kronor uppnås frikortsbeloppet på 4:e besöket. Det innebär att det är rimligt att anta att cirka 50% av patienterna kommer att få frikort vid en enhetstaxa på 300 kronor. Osäkerhetsfaktorer i denna beräkning är att antalet besök minskar, fler eller färre får frikort. Patientintäkterna ökar vid enhetstaxa på 300 kronor med 28 mnkr. Om besök enligt förslag 3 blir avgiftsbelagda, ökar intäkterna med ytterligare 14 mnkr.

Bakgrund till förslag 5

Medicinsk service är en del i en utredning/behandling som hjälper läkare att ställa diagnos med mera. För att som patient få en röntgen eller en provtagning utförd krävs det kontakt med läkare som skriver remiss för lämplig medicinsk service. Sedan tidigare är provtagning avgiftsfritt för patienter. Då detta inte är något man kan söka själv som patient bör den medicinska servicen ingå i den patientavgift man betalat för läkarbesöket. Som det fungerar idag kan exempelvis patienten komma till akuten. Där bedömer läkare att röntgen behövs för att ställa diagnos eller utesluta vissa saker. Patienten blir fakturerad dels för läkarbesöket på akuten och dels för röntgenundersökningen. Detta trots att allt borde ingå i samma besök. Ett annat exempel är att patienten uppsöker primärvården och får en remiss skickad för en röntgenundersökning eller arbets-EKG. Det kan dröja en liten tid innan patienten kommer till den medicinska servicen som är beställd. Även här betalar patienten först för läkarbesöket i primärvården och sedan för den medicinska service hen är kallad till. När svar på undersökning kommer ska patienten ha kontakt med läkaren i primärvården igen och det blir ibland ett nytt besök och ny patientavgift. Patientintäkterna för röntgen och klinisk fysiologi uppgick till 3,5 mnkr under 2018.

Bakgrund till förslag 6

Ögonkliniken önskar att glasögonbidraget höjs från 500 kronor till 800 kronor för barn upp till 8 år som behöver enstyrkeglas. Synutvecklingen pågår till 10 års ålder och det är i dessa åldrar man har möjlighet att påverka utvecklingen av god synskärpa med hjälp av glasögon. Barn från 8 år får idag ett bidrag på 800 kronor. Genom att ta fram hur många barn upp till 8 år som fått bidrag åren 2016-2018, får vi ett snitt på 650 barn per år. Bidraget ges idag med högst 500 kronor eller den faktiska kostnaden om den understiger 500 kronor. En höjning av bidraget kan då uppgå till 195 000 kronor extra som mest enligt beräkning på 650 utbetalda bidrag.

Bakgrund till förslag 7

Alla kliniker på Blekingesjukhuset har som uppgift att lämna ut en blankett för ansökan om nedsatt vårddagsavgift till patienter som är inneliggande och tjänar under 96 000 kronor/år. Stickprov kan göras där man begär in uppgifter från patienten som bevisar att de är berättigade till en lägre avgift. Detta ska också utföras av personal på kliniken. Det händer att inlämnade uppgifter inte stämmer och då ska patienten faktureras mellanskillnaden i efterhand. Denna hantering kräver en viss administration. År 2017 hade vi endast 60 registreringar för halv avgift vid slutenvård. I övriga regioner finns olika lösningar, en del har endast en nivå (100 kronor/dygn) som gäller för alla som ska betala avgift. Det är vanligast att det gäller från 20 år. Mot bakgrunden att det är så få registreringar för halv avgift i Blekinge, verkar administrationen kring detta ta mer resurser än vad som kan anses rimligt. Flertalet av de som får nedsatt avgift söker sin vård inom psykiatri och just inom den specialiteten finns det ett beslut om att överläkare inom psykiatri kan besluta om avgiftsbefrielse. Detta får givetvis inte ske helt godtyckligt utan det finns olika kriterier för i vilka lägen detta får användas. Ansvaret för försörjningsstöd till patienter med låg inkomst ligger hos en annan huvudman.

Bakgrund till förslag 8

Enligt Avgiftsförordning (1992:191) ska ersättning tas ut för kostnaden för att sända den begärda handlingen eller kopian till mottagaren. Detta gäller när vi skickar exempelvis journalkopior på 10 sidor eller fler. Idag går denna portokostnad på Region Blekinge.

Karlskrona enligt ovan

Peter Lilja
Regiondirektör

Bilaga

- Riktlinjer distanskontakter